

МЕХАНІЗМ ЗАДОВОЛЕННЯ ПОТОЧНИХ ФІНАНСОВИХ ПОТРЕБ МАШИНОБУДІВНИХ ПІДПРИЄМСТВ НА ПІДСТАВІ УДОСКОНАЛЕНИХ ПОКАЗНИКІВ ЛІКВІДНОСТІ

Запропоновано вдосконалити існуючі коефіцієнти ліквідності за допомогою коригуючих показників, що враховують період обороту активів та зобов'язань, а також впровадити коефіцієнт поточних фінансових потреб. Удосконалені показники ліквідності підприємства дають змогу оптимізувати механізм задоволення поточних фінансових потреб підприємства за допомогою аналізу та прогнозування ліквідності.

Ключові слова: ліквідність, коефіцієнти, поточні фінансові потреби.

Постановка проблеми. Однією з умов стабільного функціонування підприємства на ринку в поточному і майбутніх періодах є забезпечення своєчасних розрахунків з постачальниками, банками, бюджетом, працівниками. Підприємства повинні володіти певним обсягом фінансових ресурсів, щоб мати змогу точно в термін і повністю розраховуватися за своїми зобов'язаннями, що напряду пов'язане з ліквідністю підприємств. Аналіз ліквідності – це процес вимірювання платоспроможності підприємства та його фінансової гнучкості. Він є необхідним, оскільки кредитори підприємства зацікавлені у його спроможності сплачувати поточну заборгованість.

Коефіцієнти ліквідності тісно пов'язані з поточними фінансовими потребами підприємства (ПФП), оскільки їхні складові (обсяг запасів, розмір дебіторської та кредиторської заборгованості) є складовими й показниками ліквідності. Тому необхідно дослідити можливість оптимізації механізму задоволення поточних фінансових потреб машинобудівних підприємств за допомогою вдосконалення методики розрахунку коефіцієнтів ліквідності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Пошуку зв'язку між тривалістю фінансового циклу, розміром поточних фінансових потреб підприємства та рівнем ліквідності підприємства присвячено певну кількість наукових праць зарубіжних учених. Зокрема, С. Оджека [2] використовує цикл обороту готівки (фінансовий цикл) для пошуку та обґрунтування зв'язку між кредитною політикою фірми та її ліквідністю. У більш ґрунтовному дослідженні А. Віхаякумар [3] вважає, що поточна ліквідність є функцією циклу обороту готівки, тому вона буде більш доречною для оцінки ефективності управління робочим капіталом за допомогою циклу обороту готівки, ніж традиційні показники ліквідності. Автор підтримує думку, що в літературі дуже рідко цикл обороту готівки використовується для характеристики ліквідності. Вчені Бхутто та інші [1] вводять нові поняття політики інвестування робочого капіталу (Working capital investment policy – INV) та політики фінансування робочого капіталу фірми (Working capital financing policy – FIN), які також можна розглядати як модернізовані показники ліквідності. Вітчизняні науковці [4; 6; 7] використовують різ-

ні показники під час аналізу ліквідності підприємства, але більшість пропонує стандартний набір з коефіцієнтів поточної, швидкої та абсолютної ліквідності.

Метою статті є вдосконалення алгоритму розрахунку існуючих коефіцієнтів ліквідності та впровадження нових показників, що характеризують стан та динаміку поточних фінансових потреб підприємств, заради оптимізації механізму задоволення поточних фінансових потреб підприємств.

Виклад основного матеріалу. Основна мета планування ПФП полягає у прогнозуванні змін показників ліквідності в плановому періоді, що є основою для оперативного управління ліквідністю підприємства. Важливе значення оцінка ліквідності має для неплатоспроможних підприємств чи близьких до цього стану, оскільки вона дає можливість виявити причини неплатоспроможності. Для оцінювання ступеня ліквідності підприємства вчені вживають відносні показники ліквідності, що різняться набором ліквідних засобів, які використовують для покриття короткострокових зобов'язань.

Перевагами застосування коефіцієнтів ліквідності є можливість усунення негативного впливу інфляції на окремі статті звітності: якщо інфляція призводить до різкого збільшення статей звітності й важко за абсолютними даними зробити достовірні висновки щодо діяльності підприємства, тоді доцільно застосовувати відносні показники.

У першу чергу з цією метою використовуються три такі коефіцієнти:

1. Коефіцієнт поточної (загальної) ліквідності показує, яку частину поточних зобов'язань підприємство спроможне погасити, якщо воно реалізує усі свої оборотні активи, в тому числі і матеріальні запаси (1):

$$K_{п.л.} = \frac{OA(p.260\Phi 1)}{ПЗ(p.620\Phi 1)} \geq 2, \quad (1)$$

де $K_{п.л.}$ – коефіцієнт поточної ліквідності;

OA – оборотні активи;

$ПЗ$ – поточні зобов'язання.

Значення коефіцієнта менше за 1 означає неліквідний баланс. Коефіцієнт поточної ліквідності від 1 до 1,5 свідчить про своєчасність погашення боргів. Значення при нормальному фінансовому стані повинно бути більше 2, тобто поточні активи повинні вдвічі перевищувати короткострокові зобов'язання.

Л.А. Лахтіонова [6] вважає, що коефіцієнт поточної ліквідності дає загальну оцінку платоспроможності підприємства, а Є.В. Мних [7] називає його коефіцієнтом загальної платоспроможності.

2. Коефіцієнт швидкої (критичної) ліквідності показує, яку частину поточних зобов'язань підприємство може погасити за рахунок грошових коштів та їх еквівалентів, фінансових інвестицій та дебіторської заборгованості (2):

$$K_{шв.л.} = \frac{OA(p.260\Phi 1) - З(p.(100 - 140)\Phi 1)}{ПЗ(p.620\Phi 1)} [0,6 - 0,8], \quad (2)$$

де $K_{шв.л.}$ – коефіцієнт швидкої ліквідності;

$З$ – запаси.

З розрахунку коефіцієнта швидкої ліквідності виключено запаси. В. Вовк та О. Бугай [4] вважають, що це робиться не стільки тому, що запаси менш ліквідні, а через те, що кошти, які можна отримати в разі вимушеної реалізації виробничих запасів, можуть бути істотно нижчими за витрати на їх закупівлю. Л.А. Лахтіонова [6] називає цей показник коефіцієнтом проміжної (суворої) ліквідності, а Є.В. Мних [7] – коефіцієнтом проміжної платоспроможності.

Різні автори пропонують різні допустимі значення цього коефіцієнта, що ускладнює аналіз та призводить до отримання суперечливих висновків. Наприклад, у Л.А. Лахтіонової [6] це 1–2, у Є.В. Мниха [7] – на рівні 0,7–0,8.

У більшості досліджуваних машинобудівних підприємств виявлено нижчий рівень коефіцієнта швидкої ліквідності, тому проведено аналіз тенденції зміни цього показника та його складових за досліджуваний період. Виявлено, що зростання коефіцієнта швидкої ліквідності часто пов'язане зі зростанням дебіторської заборгованості або грошових коштів, що свідчить про серйозні фінансові проблеми підприємства.

3. Коефіцієнт абсолютної (грошової) ліквідності показує, яку частину поточних зобов'язань підприємство може погасити своїми грошовими коштами негайно (3):

$$K_{абс.л.} = \frac{ГК(p.230\Phi1 + p.240\Phi1)}{ПЗ(p.620\Phi1)} [0, 2 - 0, 35], \quad (3)$$

де $K_{абс.л.}$ – коефіцієнт абсолютної ліквідності;

$ГК$ – грошові кошти.

Є.В. Мних [7] називає його коефіцієнтом абсолютної платоспроможності. Л.А. Лахтіонова [6] пропонує коефіцієнт абсолютної ліквідності розраховувати як відношення найбільш ліквідних активів (грошових коштів та їх еквівалентів, поточних фінансових вкладень) до поточної заборгованості підприємства.

Як показало дослідження, фактичні значення коефіцієнта абсолютної ліквідності набагато нижче критичного. Необхідно застосовувати заходи щодо збільшення цього показника за рахунок збільшення найліквідніших активів або зменшення найбільш термінових зобов'язань, короткострокових кредитів та / або поточної заборгованості за довгостроковими зобов'язаннями. З іншого боку, В. Вовк та О. Бугай [4] вважають, що це не дає підстави робити висновок про неможливість підприємства негайно погасити свої борги, бо мало ймовірно, щоб усі кредитори підприємства одночасно пред'явили йому свої вимоги.

Проте згадані вище коефіцієнти ліквідності мають певні недоліки:

- ретроспективність: всі коефіцієнти є статичними, оскільки їх розраховують на основі балансу, який характеризує стан підприємства на певну дату у минулому, вони не відображають майбутнього надходження та витрачання коштів від звичайної, фінансової та інвестиційної діяльності, вони не враховують майбутні заходи щодо вдосконалення управління фінансовими ресурсами з метою забезпечення ліквідності та платоспроможності;

- викривленість: коефіцієнти часто не відображають реальну картину стану ліквідності й платоспроможності, бо є можливість завищення показників через включення до складу поточних активів неліквідних запасів, відстроченої, простроченої або взагалі безнадійної дебіторської заборгованості – це означає, що сума дебіторської заборгованості збільшується в балансі саме внаслідок низької платіжної дисципліни, а не зростаючої ділової активності підприємства;

- багатоваріантність: запропоновані способи оцінки ліквідності та платоспроможності різняться кількістю та методами розрахунку використовуваних показників, відсутні єдині нормативні (критичні) величини коефіцієнтів, які розраховані на основі аналізу стану підприємств різних видів економічної діяльності.

Таким чином, механізм задоволення поточних фінансових потреб, заснований на аналізі традиційних показників ліквідності підприємства, не є досконалим, оскільки традиційні показники ліквідності не враховують те, як довго активи чи зобов'язання знаходяться в обороті. Проте тривалість зберігання чи період обороту має значний вплив на те, як швидко підприємству необхідно буде сплачувати свої борги. Для розв'язання цієї проблеми необхідно додати певні складові поточних активів та поточних пасивів, тоді можна запропонувати нові показники ліквідності.

З цією метою запропоновано коригуючі показники $Пка$ (4) та $Пкп$ (5):

$$P_{ка} = 1 - \frac{1}{K_{оа}} = 1 - \frac{O_{аср}}{2 \cdot ЧД}; \quad (4)$$

$$P_{кп} = 1 - \frac{1}{K_{оп}} = 1 - \frac{K_{Зср}}{2 \cdot ЧД}, \quad (5)$$

де $K_{оа}$ – коефіцієнт оборотності активів;

$K_{оп}$ – коефіцієнт оборотності пасивів;

$O_{аср}$ – середній за період розмір оборотних активів, тис. грн;

$K_{Зср}$ – середній за період розмір короткострокових зобов'язань, тис. грн;

$ЧД$ – чистий дохід (виручка) від реалізації продукції, робіт, послуг, тис. грн.

Отже, для отримання нових показників ліквідності необхідно помножити показники балансу, які використовуються при розрахунку традиційних показників ліквідності, на коригуючі показники. У тому разі, якщо підприємство ефективно управляє своїми поточними активами та поточними зобов'язаннями, нові показники ліквідності виявляться вище традиційних. Це відбувається внаслідок того, що чим більше коефіцієнт оборотності (активів чи зобов'язань), тим більшими будуть і коригуючі показники, тому, якщо коефіцієнт оборотності активів більше коефіцієнта оборотності зобов'язань, то й відкориговані показники ліквідності будуть вищими.

Розрахунки, проведені для всіх досліджуваних підприємств, показали, що напрями змін дуже різні, тобто є роки із збільшенням коефіцієнтів ліквідності, є роки зі зменшенням. Коефіцієнти ліквідності тісно пов'язані з поточними фінансовими потребами підприємства, оскільки їхні складові (обсяг запасів, розмір дебіторської та кредиторської заборгованості) є складовими й показниками ліквідності. Як приклад можна використати дані трьох підприємств (табл. 1). Можна стверджувати, що збільшення відкоригованого коефіцієнта ліквідності призведе до зменшення розміру ПФП, що означатиме більш ефективне управління грошовими коштами підприємства.

Таблиця 1

Традиційні та відкориговані показники ліквідності машинобудівних підприємств
Дніпропетровської області, 2002–2011 рр.

Рік	Кпл	Кпл1	Кшл	Кшл1	Кал	Кал1	Пка	Пкп
ПАТ «Дніпропетровський агрегатний завод»								
2002	0,92	40,09	0,67	28,87	0,00	0,09	-4,84	-0,11
2003	0,88	0,38	0,58	0,25	0,01	0,00	-0,10	-0,22
2004	0,66	18,77	0,29	8,33	0,01	0,16	0,25	0,01
2005	0,88	0,32	0,50	0,18	0,00	0,00	-0,18	-0,50
2006	1,39	-1,79	1,14	-1,47	0,00	0,00	-0,05	0,04
2007	1,09	5,14	0,82	3,85	0,00	0,01	-0,30	-0,06
2008	1,87	-1,70	1,36	-1,24	0,00	0,00	-0,17	0,19
2009	1,46	-2,11	0,99	-1,43	0,01	-0,01	-0,30	0,21
2010	1,62	-0,30	1,20	-0,22	0,00	0,00	-0,06	0,32
2011	1,76	-0,45	1,35	-0,35	0,08	-0,02	-0,09	0,36
ПАТ «Дніпропетровський завод з ремонту та будівництва пасажирських вагонів»								
2002	0,99	0,99	0,76	0,77	0,05	0,05	0,77	0,77
2003	1,10	1,06	0,88	0,85	0,00	0,00	0,55	0,57
2004	1,09	0,99	0,77	0,70	0,00	0,00	0,47	0,51
2005	1,15	1,01	1,03	0,91	0,06	0,06	0,44	0,50
2006	0,40	0,08	0,22	0,04	0,01	0,00	-0,06	-0,31
2007	0,23	0,05	0,10	0,02	0,00	0,00	-1,51	-7,11

Закінчення табл. 1

Рік	Кпл	Кпл1	Кшл	Кшл1	Кал	Кал1	Пка	Пкп
2008	0,93	0,27	0,43	0,12	0,00	0,00	-1,64	-5,72
2009	0,40	0,13	0,26	0,09	0,00	0,00	-0,63	-1,90
2010	0,68	1,88	0,49	1,34	0,06	0,15	0,50	0,18
2011	0,34	0,02	0,22	0,01	0,00	0,00	-0,05	-0,99
ПАТ «Синельниківський ресорний завод»								
2002	0,69	0,86	0,22	0,28	0,01	0,01	0,69	0,55
2003	0,68	0,99	0,23	0,34	0,00	0,00	0,59	0,41
2004	0,95	1,07	0,35	0,39	0,00	0,00	0,66	0,59
2005	1,10	1,08	0,53	0,52	0,00	0,00	0,65	0,66
2006	2,64	1,65	1,85	1,16	0,00	0,00	0,43	0,69
2007	1,65	0,62	1,35	0,51	0,00	0,00	0,22	0,59
2008	3,03	1,03	2,59	0,88	0,00	0,00	0,20	0,60
2009	7,15	-13,13	6,14	-11,27	0,00	0,00	-0,95	0,52
2010	5,70	-1,46	4,65	-1,19	0,00	0,00	-0,21	0,81
2011	4,26	0,83	3,51	0,68	0,00	0,00	0,16	0,83

Розраховано автором на основі [5].

Є й інші напрями удосконалення традиційного порядку розрахунку коефіцієнтів ліквідності, оскільки запропоновані різними науковцями варіанти розрахунку ПФП не беруть до уваги взаємозв'язок (через прибуток) рентабельності та ліквідності підприємства. Оскільки прибуток можна розглядати як додаткові ресурси, що можуть покривати зобов'язання, тоді рентабельність можна розглядати як додатковий засіб підтримання ліквідності підприємства. Неправильна оцінка ліквідності підприємства може призвести до неадекватних управлінських рішень. Те саме можна сказати й про оцінку ПФП. Отже, використовуючи відкориговані коефіцієнти, можна ретельніше та адекватніше дослідити та спрогнозувати фінансовий стан підприємства.

Крім удосконалення традиційних показників ліквідності, доцільним буде запропонувати нові, додаткові показники.

1. Середньоденний розмір поточних фінансових потреб $ПФП_{сд}$ (6):

$$ПФП_{сд} = ПФП / 365. \quad (6)$$

2. Коефіцієнт поточних фінансових потреб $Кпфп$, який показує, наскільки заборгованість постачальникам покриває заборгованість покупців та гроші, іміобілізовані у запаси (7):

$$Кпфп = КЗ / (Зан + ДЗ). \quad (7)$$

Нормативне значення $Кпфп \geq 1$.

Цей коефіцієнт показує, якою мірою комерційний кредит, отриманий від постачальників, покриває кошти, що іміобілізовані у запасах та дебіторській заборгованості, тобто скільки грошових одиниць поточних зобов'язань припадає на одну грошову одиницю поточних активів (за мінусом грошових коштів).

Граничні межі коефіцієнта ПФП встановити важко, оскільки головною метою управління ПФП є тільки перетворення їх на негативну величину за допомогою збалансування дебіторської та кредиторської заборгованості, але збільшувати кредиторську заборгованість нескінченно неможливо, оскільки це призведе до втрати більшості постачальників підприємства (табл. 2).

3. Середньоденний коефіцієнт ліквідності $Клсд$ (8):

$$Клсд = Кпфп / 365 = КЗ / ((Зан + ДЗ) \cdot 365). \quad (8)$$

Таблиця 2

Значення коефіцієнта поточних фінансових потреб *Кпфп* машинобудівних підприємств Дніпропетровської області, 2002–2011 рр.

№ з/п	Назва підприємства	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
1	ПрАТ «Виробниче об'єднання «Югчермет»	0,36	0,33	0,48	0,08	0,06	0,18	0,37	0,14	0,25	0,39
2	ПАТ «Верхньодніпровський машинобудівний завод»	0,06	0,10	0,21	0,05	0,24	0,63	0,30	0,23	0,34	0,78
3	ПАТ «Дніпропетровський агрегатний завод»	1,11	1,06	0,75	0,66	0,35	0,76	0,83	0,61	0,39	0,24
4	ПАТ «Дніпроважмаш»	0,60	0,60	0,51	0,65	0,52	0,59	0,82	0,53	0,47	0,71
5	ПАТ «Дніпроважпапірмаш» ім. Артема»	0,59	0,96	1,76	1,07	1,54	2,09	2,00	2,72	2,62	3,03
6	ПАТ «Дніпропетровський завод з ремонту та будівництва пасажирських вагонів»	1,05	0,40	0,45	0,49	2,06	3,24	0,50	1,21	1,11	1,35
7	ПАТ «Дніпропетровський завод прокатних валків»	0,62	0,87	0,94	0,91	0,92	0,82	0,34	0,06	0,30	0,73
8	ДХК «Дніпровський машинобудівний завод»	0,79	0,72	0,70	0,77	0,71	0,77	0,55	0,92	0,79	1,26
9	ПАТ «Дніпрополімермаш»	0,59	0,71	1,02	1,15	0,85	1,74	1,67	1,88	1,62	1,38
10	ПАТ «Дніпропетровський стрілочний завод»	0,35	0,63	0,64	0,68	0,38	0,47	0,53	0,59	0,09	0,10
11	ПрАТ «Дніпропетровський тепловозремонтний завод»	0,31	0,27	0,31	0,48	0,53	0,47	0,48	0,46	0,55	0,51
12	ПрАТ «Дніпропетровський експериментальний механічний завод»	0,37	0,40	0,21	1,29	1,36	1,30	4,61	15,50	34,88	1,67
13	ПАТ «Павлоградський завод автоматичних ліній і машин»	0,51	0,55	0,40	0,53	0,80	0,83	0,83	0,91	1,00	1,13
14	ПАТ Завод «Павлоградхіммаш»	0,52	0,28	0,34	0,47	0,70	1,02	0,89	0,89	0,73	0,31
15	ПАТ «Синельниківський ресорний завод»	1,49	1,45	1,03	0,91	0,38	0,60	0,30	0,10	0,18	0,24

Розраховано автором на основі [5].

Дослідження коефіцієнта поточних фінансових потреб (рис. 1) показало, що у більшості випадків його значення менше 1, тобто сума запасів та дебіторської заборгованості не перевищує розмір кредиторської, отже підприємства відволікають певну частку оборотних коштів у запаси та відстрочки дебіторам. Більш ретельний аналіз показав, що випадки, коли коефіцієнт ПФП значно перевищує 1, пов'язані із збитковою діяльністю підприємств, призупиненням виробництва, що виражається у мінімальному або нульовому розмірі запасів та дебіторської заборгованості при великому розмірі кредиторської, зокрема короткострокових кредитів банків.

На підставі удосконалених показників ліквідності підприємства необхідно оптимізувати механізм задоволення ПФП підприємства таким чином: ввести планування ліквідності підприємства, удосконаливши коефіцієнти поточної, швидкої та абсолютної ліквідності за допомогою коригуючих показників та застосовуючи нові – середньоденний розмір поточних фінансових потреб ПФПсд, коефіцієнт поточних фінансових потреб *Кпфп* та середньоденний коефіцієнт ліквідності *Клсд*.

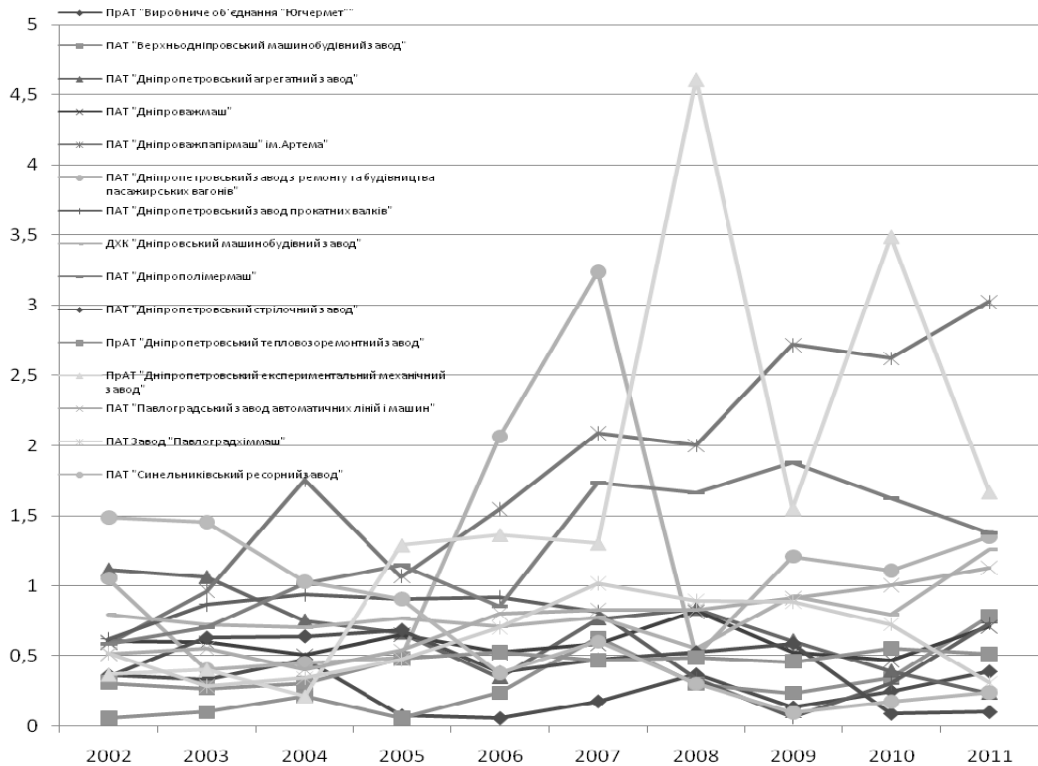

Рис. 1. Зведений графік зміни значення коефіцієнта поточних фінансових потреб машинобудівних підприємств Дніпропетровської області, 2002–2011 рр.

Висновки. Аналіз праць вітчизняних та зарубіжних науковців довів, що існує певний зв'язок між розміром поточних фінансових потреб та рівнем ліквідності підприємства, але це питання недостатньо вивчене та обгрунтоване. Тому у статті запропоновано вдосконалити алгоритм розрахунку існуючих коефіцієнтів ліквідності та впровадження нових показників, що характеризують стан та динаміку поточних фінансових потреб підприємств, заради оптимізації механізму задоволення поточних фінансових потреб підприємств.

Доведено, що традиційні коефіцієнти ліквідності мають такі недоліки як ретроспективність, викривленість та багатоваріантність. Вони не враховують те, як довго активи чи зобов'язання перебувають в обороті. Тому автором запропоновано вдосконалити існуючі коефіцієнти ліквідності за допомогою коригуючих показників. Якщо підприємство ефективно управляє своїми поточними активами та поточними зобов'язаннями, тоді нові показники ліквідності виявляться вище традиційних. Розрахунки, проведені для досліджуваних підприємств, показали, що напрями змін дуже різні, тобто є роки із збільшенням коефіцієнтів ліквідності, є роки зі зменшенням.

Крім цього, запропоновано ввести до аналізу ліквідності підприємства коефіцієнт поточних фінансових потреб, що показує, якою мірою комерційний кредит, отриманий від постачальників, покриває кошти, що імібілізовані у запасах та дебіторській заборгованості.

На підставі удосконалених показників ліквідності підприємства необхідно оптимізувати механізм задоволення ПФП підприємства, удосконаливши коефі-

цієнти поточної, швидкої та абсолютної ліквідності та застосовуючи нові показники, зокрема коефіцієнт поточних фінансових потреб.

Напрями подальших досліджень. В аналізі та зіставленні коефіцієнта абсолютної ліквідності та коефіцієнта поточних фінансових потреб існує певне протиріччя, пов'язане з їхніми орієнтовними значеннями, тому надалі необхідно усунути це протиріччя на основі цільової функції розрахунку величини поточних фінансових потреб.

Список використаної літератури

1. Niaz Ahmed Bhutto, Ghulam Abbas, Mujeeb-ur-Rehman and Syed Mir.M. Shah. Relationship of Cash Conversion Cycle with Firm Size, Working Capital Approaches and Firm's Profitability: A Case of Pakistani Industries // Pakistani journal of eng. technol. science. – 2011. – Vol. 1. – No. 2. – Pp. 45–64.
2. Ojeka Stephen A. Credit policy and its effect on liquidity: a study of selected manufacturing companies in Nigeria // The Journal of Commerce. – 2010. – Vol. 3. – No. 3. – Hailey College of Commerce, University of the Punjab, Pakistan. – Pp. 10–19.
3. Vijayakumar A. Management of Corporate Liquidity and Profitability: An Empirical study // International Journal of Marketing and Technology. – Vol. 1. – Issue 6. – November 2011. – Pp. 156–175, <http://www.ijmra.us>.
4. Вовк В. Ліквідність та платоспроможність: економічна суть та експертна оцінка / В. Вовк, О. Бугай // Галицький економічний вісник. – 2011. – № 3 (32). – С. 169–173.
5. Загальнодоступна інформаційна база даних НКЦПФР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.smida.gov.ua.
6. Лахтінова Л.А. Уточнення поняття ліквідності суб'єкта економіки в ринкових умовах підприємницького господарювання /Л.А. Лахтінова // Збірник наукових праць Черкаського державного технологічного університету. Серія: економічні науки. – 2009. – № 22. – С. 114–122.
7. Мних Є.В. Економічний аналіз: підручник / Є.В. Мних. – К.: ЦНЛ, 2003. – 412 с. – С. 173.

Предложено усовершенствовать существующие коэффициенты ликвидности с помощью корректирующих показателей, учитывающих период оборота активов и обязательств, а также ввести коэффициент текущих финансовых потребностей. Усовершенствованные показатели ликвидности предприятия дадут возможность оптимизировать механизм удовлетворения текущих финансовых потребностей предприятия с помощью анализа и прогнозирования ликвидности.

Ключевые слова: *ликвидность, коэффициенты, текущие финансовые потребности.*

The paper proposes to improve the existing liquidity ratios by adjusting parameters that take into account the period of turnover of assets and liabilities, as well as to introduce the coefficient of current financial needs. Improved liquidity will enable the company to optimize the mechanism of satisfaction of machinery enterprises current financial needs with the analysis and forecasting of liquidity.

Key words: *liquidity, coefficients, current, financial, needs.*

Одержано 15.02.2013.